

AARSSKRIFT

FOR
RINGE

EFTERSKOLE

1934

UDGIVET

AF

ELEVFORENINGEN

AARSSKRIFT
FOR RINGE EFTERSKOLE
1934

GLIMT FRA GAMLE DAGE — OG VOR TID.

SIDSTE Sommer var der 50-Aars Jubilæum paa Vallekilde Højskole for den svenske Gymnastiks Indførelse i Danmark. Det var et festligt Stævne. Og det fortsattes Dagen efter med en Amtsfest ved Høve Strand. Vi var ca. 100 Veterangymnaster fra Fyn, som deltog i Stævnet begge Dage, og jeg var da indkvarteret i Høve.

Min flinke Vært førte mig Søndag Formiddag op paa Maglehøj, hvorfra vi havde et vidunderligt Rundskue og var omgivet af mange Fortidsminder.

Maglehøj ligger paa en Aas, der i en stor Bue favner den gamle Lammefjord. Og da Aasen kun er nogle faa Kilometer bred og ret stejl, havde vi fra dens Ryg en vid Udsigt, særlig mod Nord og Syd.

Mod Nord saa vi ud over en gammel Havbugt, der efter Istiden har hævet sig betydeligt og nu danner en flad, sandet Kyststrækning. Længere mod Nord saa vi Højdedraget mellem Nykøbing og Lumbsaas, der under Navnet Sjællands Odde fortsætter helt ud til Gniben.

Mod Vest saa vi langt ud over Sejrobugten og Kattegat.

Mod Syd saa vi under os en lav Sænkning, den nu udtørrede Del af Lammefjord; og bag ved denne saa vi Dragsholm, Vallekilde og Skovene omkring Jyderup og Skarritsø.

Og mod Øst saa vi langt, langt ud over Isefjord og

Horns Herred, et skovklædt Land, hvor det er vanskeligt at orientere sig.

Naar man en smuk Sommerdag i saa skønne Omgivelser sidder og skuer ud over saa stor en Del af sit Fædreland, da føler man sig rig og bliver glad. Hver Plet ejes ganske vist af en eller anden, men jeg er Medejer af det altsammen. Det er mit Folks og min Ejendom. Her har mine Forfædre stridt og sejret, og her har jeg hjemme. Jeg faar da ofte Lyst til i korte Glimt at genfremkalde mine Forfædres Livsvilkaar i disse Omgivelser. I hver Egn er der jo levet Historie, og denne Historie har som oftest Bud ogsaa til vor Tid.

I længst henfarne Tider har Aasen her sikkert været dækket af store Skove. Ulve og Bjørne har følt sig hjemme her. Stenaldermanden har — klædt i Dyrehuder — med aabne Øjne og lyttende Øren listet sig gennem Skovene, altid paa Vagt mod Fjenden, altid stolende paa sin stærke Arm og sin tunge Stenøkse. Nede ved Strandkanten har hans Kvinde samlet Muslinger til Føde for hele Familien. Børn har leget paa Stranden, men naar Farer nærmede sig, har de søgt Værn i Jordhytterne, som laa tæt ved Stranden.

Den yngre Stenalder og Bronzealder Mænd begyndte at rydde Skov og skabe Agerland. Slægt efter Slægt har fortsat dette Rydnings- og Dyrkningsarbejde; og vi har arvet Landet, som det nu er. Vi bygger paa tidligere Slægters Indsats.

At Egnen her har været forholdsvis tæt bebygget i Oldtiden er sikkert. Rundt om os ser vi en Mængde Gravhøje. Vi sidder netop paa en af de største af dem (Maglehøj betyder nemlig store Høj), og lige neden for os har vi en Kirkegaard fra den yngre Stenalder, en Langdysse, et Sted, der for den Tids Mennesker var fredet, helligt, et Sted, som Danskerne gennem Aartusin-

der af forskellige Grunde har værnet, et Sted, som ogsaa vor Tids Mennesker med en vis Ærbødighed søger at bevare, saa det kan faa Lov at tale ogsaa til de kommende Slægter.

I Trundholm Mose, Nord for Aasen, fandtes for en Del Aar siden en Bronceskive med Guldbelægning paa den ene Side. Den trækkes af en Bronzehest og hviler paa 6 Hjul. Den er en Afbildning af Solen, et Solbillede. Vore primitive Forfædre mente jo, at Solen blev trukket over Himmelbuen af Hesten Skinflakse.

Et saadant Fund kaster Lys over vore Forfædres Verdensopfattelse og Gudetro. Men Stednavnene peger ogsaa tilbage til de gamle Tider. Vi sidder her i Asnæs Sogn (Asernes Næs), og paa den anden Side af Lamme-fjord ser vi Tuse Næs (Tursernes Næs). Er det ikke sandsynligt, at de Mennesker, der boede her, har givet Stedet Navn? De har blotet til Aserne, vel særlig til den godmodige og dog kampglade Thor, for at han skulde hjælpe dem i Kamp mod Fjenderne, de onde, Turserne paa den anden Side af Vandet, paa Turse Næs.

Maaske har der ligget et Gudehov her, man har ofret til Guderne og værnet deres Billedstøtter; og dog mistede Guderne deres Magt over Menneskenes Sind, da Glansen fra den milde, hvide Krists Navn bredte sig mod Nord. Asernes Magt svandt, Templerne sank i Grus, og paa deres Tomter rejstes Kirker. En ny Tro havde grebet Sindene,

Mange af disse gamle, romantiske Stenkirker, som blev byggede kort efter Aar 1100, ses herfra, f. Eks. Højby, Asminderup, Vig, Asnæs og Faarevejle.

Man undres over, at der allerede saa tidligt kunde byggos saa mange, store og smukke Kirker; og man aner lidt om, hvilken Værdi den ny Tro var for Menneskene, da de var villige til at bringe saa store Ofre for at vær-

stængtes, Magten kued, Hjerter længtes, Haabet lued, Gud det ledte, Tro var fast, Undret skete, Lænken brast.“

Havde Sønderjyderne ikke i Trofasthed holdt ud og værnet vort Sprog og vor Kultur mod Bølgen fra Syd, var de aldrig kommen hjem igen. Og er det danske Folk ikke vaagent og villigt til at værne vor Kultur og hjælpe vor Forpost, vor Dæmning mod truende Bølger, da vil der brydes Hul i Dæmningen, og Bølgen vil bruse ind over os.

Jeg kommer uvilkaarlig til at tænke paa Oehlenschlägers manende Ord i Slutningen af „Guldhornene“: „Himlen sortner, Storme brage! Visse Time, du er kommen. Hvad de gav, de tog tilbage — Evig bortsvandt Helligdommen.“

Vore Fædre har i sidste Aarhundrede kæmpet for at vinde Friheden, og de vandt den i Folkestyre, i Kirke og Skole og i mange andre Samfundsforhold. Hæmmende Baand brast, og vi har Mulighed for at udvikle os efter vor naturlige Trang. Vi har modtaget Friheden som Arv. Vil vi værne den, saa det ikke skal gaa os, som det er gaaet vore Naboer mod Syd. De har et Ordsprog, der siger: „Freiheit ist über Silber und Gold“, (Frihed er mer værd end Sølv og Guld), men de har snart hverken Sølv, Guld eller Frihed mere.

Ja, saadanne Tanker og Stemninger kan let gribe en, naar man har vid Udsigt over et Stykke Land, der er rig paa Minder fra ældre og nyere Tid. Men saadanne Stemninger skaber ikke Mismod i Sindet, for jeg tror, at vort Folk, som i Aartusinder under skiftende Kaar har kunnet vandre fremad og opad, endnu har Kraft og Vilje til at skabe sig en lys og lykkelig Fremtid trods truende Skyer. Og vi har mange vaagne og trofaste un-

ge, der er villige til at tage fat, hvor det er nødvendigt. Uden Vanskeligheder ingen Sejre.

P. Birkelund.

AARET, DER SVANDT.

MAN siger: „Der er intet Nyt under Solen“. Det er rigtigt og endda ikke rigtigt.

Historien gentager sig ganske vist i stadig Skiften mellem Enevælde (Diktatur), Faamandsvælde (Adel, Gejstlighed el. lign.) og Flertalsvælde (Demokrati), men for hver Gang de gamle Former paa ny kommer til Magten, er de dog ikklædt enkelte nye Idéer, er derfor aldrig helt de samme.

Mennesketanken søger stadig nye Veje, arbejder for at frigøre sig for hæmmende Baand, Meninger, Traditioner, o. l. Naar det saa lykkes den at bryde med forældet Tænkning paa et eller andet Punkt, og den tror sig fri, vil den dog ret hurtigt opdage, at den er kommen ind paa en Vej, der før har været befærdet. Der er dog kommen nye Spor til fra Sidestier, saa der er nye Problemer at tumle med. Det er en Livsbetingelse for Tanken, at den faar nyt Stof at arbejde med. Stilstand virker Død. Lad mig saa fortsætte med at tænke i Cirkler, atter og atter at komme tilbage til Udgangspunktet, men en Smule højere oppe, saa bliver min Tankevej dog en Spiral. Det gaar opad om end, langsomt. Saa kan jeg godt indrømme, at andre har tænkt de samme Tanker baade før og klarere, og at der saaledes ikke er noget Nyt under Solen — for mig blev det dog Nyt.

Klædedragten (særlig Kvindernes) gentager sig i det uendelige fra næsten ingen Ting til saa tæt Indpakning, at man kun ser Brugerens Næsetip. Et Aar skal hele Stadsen hænges paa Kroppens øverste Halvdel med Pelsværk om Halsen, saa Hovedet næsten forsvinder, medens nederste Halvdel maa nøjes med et Par meget lange, tynde Strømper og udringede, tyndsaalede Sko, selv i Regnvej. Næste Aar begyndes der med Beklædningen fra neden af. Galoschestøvler, lange Kjoler, lange Kaaber med Pelsværk fornedet, men saa bliver der intet til Halsen — stakkels Halse, som før var indpakkede. De bliver næsten uhyggeligt lange — særlig ned efter. Man tænker, man undrer sig over Menneskenes vidunderlige Tilpasningsevne!! Men Kredsløbet gentager sig atter og atter. Ofte hører man en gammel Bedstemoder sige: „Saadan en Kjole havde jeg, da jeg var ung“, eller endnu bedre: „Saadan en Kjole brugte Mor, da jeg var Barn“. Formerne gentager sig, men Paahængen kan skifte i Farver og Kvalitet.

For stakkels mig er det undertiden haardt at maatte erfare, at der er intet Nyt under Solen. Nu tænker nogle maaske, at jeg hentyder til, at det kan være strengt Aar efter Aar at maatte fortælle om de samme Lande og de samme Folk. Det er nu ikke nær saa slemt, som nogle tror, for der sker altid noget i Naturen og mellem Menneskene. For en Del Aar siden var det Mode at have Præsident, som man selv havde valgt. Nu er det ved at blive Mode at have Diktator. Ja, det vidner jo da om, at der blandt Folket er mindst een, der ved, hvad han vil. Naturen, Mennesket og Samfundslivet bliver man aldrig færdig med.

Andre tænker maaske, jeg beklager mig over, at jeg Aar efter Aar skal forklare de samme Regneopgaver

paa samme Maade. Nej, ingenlunde. Det er netop dejligt at forklare og undervise, naar man mærker, at Eleverne udvikles derved.

Nej, det som det kniber med i Øjeblikket er ikke Skolearbejdet, men det er mit Forhold til Redaktøren. Han forlanger nemlig, at jeg skal skrive — helst en lang Artikkel — om „Aaret, der svandt“. Men hvad skal jeg skrive? Der er jo intet Nyt under Solen, og der sker sjældent noget Nyt paa Skolen. Det første Elevskrift var det nemt at skrive til, for da var der virkelig noget „Nyt“. Nu maa det desværre blive Gentagelser. Men jeg maa trøste mig som Drengen, der spurgte sin Mor, hvad han skulde have til Middag, og fik det opmuntrende Svar: „Du skal have det samme som i Gaar, men paa en anden Maade.“

Det sidste Aar er gaaet uden større Begivenheder. Da Skolen havde sit Aabningsmøde den 3. November var Gymnastiksalen fyldt af Eleverne og deres Forældre. Der blev drukket Kaffe, og derefter holdt Lærer Jensen, Sødinge, og jeg et Par forholdsvis korte Taler.

Desværre skete der før Jul et Afbræk i Undervisningen, idet Lærer Jensen blev syg. Og da hans Sygdom var af langvarig Art, maatte jeg efter Jul tage fat paa Historieundervisningen. Men jeg er temmelig sikker paa, at hverken Eleverne eller jeg var helt tilfreds med det Skifte.

Jensen er heldigvis blevet rask igen og har lovet atter at undervise i Historie i den kommende Vinter.

Julefesten holdtes sammen med Børnenes Juletræ den 28. December. Og der var saa stor Tilslutning, at der fra Forældrenes Side blev foreslaaet at holde næste Julesammenkomst paa to Aftener, saaledes at Børnene med deres Forældre kommer den ene Aften og Efterskolens Elever samt tidligere Elever en anden Af-

ten. Det vil blive forsøgt i Aar, og viser det sig saa at være tilfredsstillende, vil der blive fortsat paa samme Maade. For Efterskolens Elever vil det saa have den Fordel, at tidligere Elever altid vil være velkomne. Hidtil har jeg desværre ofte, naar nogle har spurgt mig, maattet sige: „Ja, vi vil gerne se jer, men vi har næsten ikke Plads den Aften, men I maa komme til Elevmødet, da er der Plads.“

„Plæneforestilling“.

Den sidste Januar havde Skolen sin aarlige Odense-tur med Besøg i Stiftsmuseet, H. C. Andersens Museum og St. Knuds Kirke med Krypt. Om Aftenen var vi i Teatret, hvor vi saa Jules Vernes udødelige Stykke „Jorden rundt i 80 Dage“. Det var et Stykke, der blev grebet af unge, modtagelige Sind og ofte fremkaldte vild Jubel og Klapsalver.

Til Højskoleforeningens Fælleslæsning, d. 13. Februar var Eleverne indbudt. Der læstes „Hygge i Hjemmet“, skrevet af Lærer Gertsen.

Den 2. Marts overværede Eleverne Gymnastikforenin-

gens Generalprøve paa „Erik Bøgh: Valbygaasen“ og „Hostrup: Soldaterløjer“. Der var fuldt Hus, godt og kraftigt Spil og stærkt Bifald.

Den 11. Marts var det som sædvanlig min Fødselsdag, men da den i Aar faldt paa en Søndag, udsattes Festen til Dagen derpaa. Og saa foregik den paa sædvanlig Vis med Chokoladedrikning og Leg. Dog var den traditionelle Gave forskellig fra tidligere Aars Gaver. Eleverne har vel ment, at jeg bedst kunde vurdere noget, der stod i Oplysningens Tjeneste, for de prydede mit Kontor med to ny Lamper. Og ved Lyset fra en af disse sidder jeg og skriver om Aaret, der svandt og forøgede min Tilværelse med mange gode og lyse Minder.

Den 24. Marts var hele Skolen indbudt til en hyggelig Aften i Gundas Hjem. De fleste var mødt og tog godt for sig af Retterne i Krostuen (Elektricitetsværkets Kontor), hvor der serveredes varme Pølser, Boller og Øl af en trivelig Kromand med forloren Mave. Og i Stuerne gik Dansen efter Harmonikamusik til langt ud paa Aftenen.

De sidste tre Dage paa Skolen forløb med:

1. Eksamen, der som sædvanlig fremkaldte en Del Nervøsitet.
2. Gymnastikfremvisning og Bal som Punktum.
3. Afslutningsfest, hvor Damgaard og jeg talte, og Pigeholdet gav en Gymnastikfremvisning, som Johanne Jensen havde megen Ære af.

De skriftlige Arbejder samt Pigenes Haandarbejder og Drengenes Husflidsarbejde var udstillet i Skolestuerne.

Der var mødt saa mange Forældre til Afslutningen, at Gymnastiksalen knap kunde rumme dem. Det glæder os altid, naar der er god Tilslutning, for det vidner om, at Forældrene med Interesse følger det Arbejde, der bliver udført paa Skolen. De fleste af Holdet havde arbej-

det med stor Energi, de havde derfor naaet gode Resultater. Vi mindes dem med Glæde, for de hørte til de frede-
lige og flinke Hold.

Den 10. Juni havde vi Elevmøde med godt Vejr, god Tilslutning, Taler af vor tidligere Medhjælper, Isen, fra Nr. Broby og mig. Derefter Generalforsamling, Spisning, Bal og Havefest med kulørte Lamper og Rabarbergrød paa Græsplænen.

Fredag d. 13. Juli drog jeg med 46 forventningsfulde unge Mennesker i Regnvejr fra Fyns den Gang saa soltørrede Land for at benytte 8 Dages Ferie til en Bornholmstur. Vejret blev fint og Turen gennemført efter Planen. Men da en anden vil skrive om Turen, skal jeg ikke sige mere om den Ting.

Og saa er der vel egentlig ikke sket mere. Jo, der er dog sket noget helt nyt. Skolen har i Sommerferien faaet indlagt W. C., hvilket formodentlig vil have baade æstetisk og hygiejnisk Betydning for alle Skolens Beboere.

Det er en Skam, at Rubrikken „Nyt fra gamle Elever“ skal udgaa, fordi de „gamle“ Elever intet Stof sender. Der var ellers Masser af Stof til denne Rubrik i Aar, da der er sket meget. Nogle har købt Ejendom uden at gifte sig, andre har giftet sig uden at købe Ejendom, og nogle har baade købt Ejendom og giftet sig. Flere har været paa større Rejser i Udlandet. Vi haaber at høre fra dem i Aarsskriftet, naar Oplevelserne er kommen lidt paa Afstand, er afgangede og afklarede.

Og saa staar vi nu umiddelbart foran en ny Vinter med et nyt Hold af forhaabentlig flinke og videbegærlige unge Mennesker. Men selv om det har en noget anden Indstilling, har vi sikkert ogsaa mødt det tidligere, for der er jo intet Nyt under Solen.

Vi faar fuldt Hus, og vi glæder os til at tage fat.

Ringe, den 31. Oktober 1934.

P. Birkelund.

FRA VERDENSKRIGENS SLAGMARKER

Nu, da jeg i denne Sommer har set og oplevet saa meget, som jeg har, kan det vel ikke nytte, at jeg vægrer mig ved at skrive lidt om det i vort Aarsskrift.

Jeg vil ikke give en samlet Skildring, da det vil fylde alt for meget, men kun i korte Træk fortælle om Ruten jeg har taget, og prøve at forklare nogle af de Indtryk, jeg har modtaget, og Oplevelser, jeg har haft.

En ung Mand, Ernst Hammerum, Tullebølle, og jeg havde kort efter, at jeg kom til Langeland genkendt hinanden som Soldaterkammerater og bestemte snart, at vi vilde før eller senere foretage en Udenlandsrejse sammen; og den tredje Juli dette Aar startede vi fra mit Hjem i Gestelev over Middelfart til Haderslev, hvor jeg gerne vilde være et Øjeblik, se lidt paa de Steder, der har Minder fra den Tid, jeg var paa Korporalskolen og paa en Maade var kommet til at holde af og nu gerne vilde vise min Kammerat. Næste Dag fortsatte vi over Krusaa til Flensburg. Her var Førermøde, og vi havde her straks Lejlighed til at se, hvorledes Tyskerne pristede deres mindre og større Førere; dog maa jeg sige, at det heldigvis ikke er over hele Tyskland, de er lige begejstrede for Hitler. Men det er beklageligt for os, at det netop skal være ved den danske Grænse, at der findes saa mange Nazister. Fra Flensburg gik Turen til Hamburg. Udenfor Byen aflagde vi et kort Visit hos en dansk Familie, der har en Planteskole; denne Familie havde jeg ogsaa besøgt for fire Aar siden; og paa mit Spørgsmaal om, hvad Fruen syntes om „Det nye Tyskland“, svarede hun: „For os danske er det meget bedre nu, vi mærker snart ikke noget til indre Stridigheder. Ganske vist maa vi ofte give vore Folk fri, snart til den ene, snart til den anden Fest, og vi maa give dem en Mark eller to og en Pakke Mad med.“

Fra Hamburg cyklede vi til Düsseldorf, hvor vi for første Gang saa Rhinen, den saa højt og ofte besungne Rhin; jeg vil nok sige, jeg syntes det var et mægtigt Vandløb, men Skønheden saa jeg ikke, dog maa jeg sige, at den kom senere; men jeg vil ikke beskrive den, det kan I læse om mange andre Steder; men Aftenerne, vi havde i Jugend-Herbergerne langs Rhinen, dem vil jeg sikkert aldrig glemme. I disse Herberger, som man egentlig godt kunde sige var internationale, var der for det første mange Danske og Nordmænd, hvorimod Svenskerne ikke var saa talrigt repræsenteret. Her levede vi rigtig mellem unge, glade, elskværdige Mennesker, der alle var ude paa mindre eller større Ture for at lære andre Forhold at kende end de, de havde hjemme; men Humør og Liv var der i saa godt som alle. Ud paa Aftenen, naar vi havde spist, samledes vi gerne i et af de store Opholdsrum, og saa blev der sunget. Hvis vi saa var mange fra Norge og Danmark, maatte vi ogsaa synge vore Sange, og saa gik det skiftevis med tyske og danske eller norske Sange; en enkelt Gang kunde vi drive det saa vidt, at vi kunde faa en $\frac{1}{2}$ Times Dans. Det var et Liv, som var værd at være med til, og jeg er af den Opfattelse, at man paa en Maade maaske herved ogsaa kan forøge Venskabet mellem Nationerne.

I Heidelberg var der vidunderligt, det var Liddet og jeg rørende enige om; min Kammerat, to Snedkere fra Sjælland og jeg var en Aften til Skuespil paa det gamle Slot. Stykket, der blev spillet, var et Sagn, men da det handlede lidt om Danmark, var vi ligesom mere ivrige efter at se og høre, hvordan det udviklede sig. Da det var Slut, var vi nede at se paa de store Vintønder, hvoraf den største rummer 221726 l. Det er jo ikke saa underligt, at man ligesom bliver lidt tørstige, naar man ser saadan et Vinfad, men vi er fattige Turister, saa

vi nøjes med at gaa ned og købe os en halv Liter Øl, og derpaa gaar vi, efter at have hentet vore Soveposer, et Stykke op i Skoven og lægger os til at sove. Da der er temmelig stejlt, er det ret vanskeligt at finde en Plads, hvorfra vi ikke triller ned. Jeg lægger mig bagved to Træer, der staar temmelig tæt ved hinanden; de to Snedkere, der ikke har prøvet at ligge uden Tag over Hovedet før, kan ikke rigtig finde sig til Rette, men da Kl. er over 24, og vi ikke kan komme paa Herberget efter Kl. 22, finder de sig i Skæbnen og siger ogsaa næste Morgen, at det ikke er sidste Gang, de prøver dette.

Videre gaar Turen gennem Baden-Baden, hvor vi drikker af de varme Kilder. Vandet smager egentlig modbydeligt, og jeg forstaar næsten ikke, at Folk kan drikke af det, som de gør, men de siger, det er sundt. Vi skyller dog Munden i koldt Vand bagefter, men undlader dog ikke at drikke af en anden Kilde der rinder med det „sunde“ Vand, det er imidlertid ikke mere velsmagende, saa vi fortsatte til Strassburg, hvor jeg ikke rigtig kan blive enig med en Toldembedsmand om min Brøddolk, han kævler først op med en hel Del Fransk, men da det gaar op for ham, at vi ikke forstaar et Muk af det, kan han godt tale Tysk, han vil have, jeg skal smide min Kniv i Rhinen, da det er forbudt at bære en saadan i Frankrig. Jeg holder imidlertid paa, at jeg ikke kan undvære den til at skære Brød med og tilbyder at gemme den i min Kuffert, men Manden er en pligttro Skabning og lader sig ikke overtale, han kommer ud af sin Stærekasse, rækker mig Kniven og først efter at have forvisset sig om, at jeg har kastet Kniven i Vandet, faar vi Lov til at cykle ind i Elsas, det frugtbare Elsasland mellem Schwarzvald og Vogeserne, som Tyskland og Frankrig gentagne Gange har været i Kamp om. I Elsas havde min Kammerat Familie, saa da

vi tilbragte Tiden i Privathjem, havde vi god Lejlighed til at iagttage Livet, som det formede sig her. Vi drikker meget Vin og spiser megen Suppe og Nudel, (nogle lange Trevler af Mel der nærmest ligner Roden af Porrer). En Ret, vi ogsaa fik meget, var raat, let røget Flæsk og Brød, Husfaderen snitter først en Humpel Flæsk, derefter en dito Brød af til os, saa tager vi en Del i hver Haand og gnaver løs og lader, som vi saa godt kender den Metode fra Danmark, det er en nem Ret, naar vi skal have Madpakken med i Byen, men vi trænger unægtelig til Skyllskaale, naar vi er færdig.

En Søndag foretager vi en Udflugt til Hartmanns Willerkop, der er et højt Punkt i Vogeserne, hvor Kampen under Verdenskrigen har raset særlig haardt, der er paa dette Punkt faldet 60.000 Soldater. Vi opdager hurtigt, naar vi gaar op ad Bjerget, at det er Tyskland, der har fastholdt dette Punkt, langt fra Bjerget har vi kunnet se et stort og et mindre Kors paa Toppen, disse kan vi se ved Foden af Bjerget, hvor vi stiller vore Cykler og indtager et Maaltid, inden vi begynder vor Vandring. Efter at have gaaet $\frac{1}{2}$ Time, kommer vi til Ruinerne af Understande, og disse ligger nu Side ved Side saa godt som hele Vejen op til Toppen, nogle er helt faldet sammen, andre er saa gode, som den Dag, de blev bygget, men alle har givet Husly for Soldater, der senere skulde ud i Skyttegraven paa den anden Side af Bjerget. Naar vi nærmer os Toppen, er der ikke mere Understande, men der er hugget Huler ind i Klippen. Det sidste Stykke Vej følger vi ikke Stien, men gaar direkte mod Toppen, men her er næsten ikke til at komme frem, da det er smaa afsprængte Klippestykker, der er raslet nedefter og her er hverken Græstotte eller Buske, vi kan holde os fast i. Vi naar Toppen og ser her et Mindesmærke, der er hugget ind i Klippen. Det er rejst

for 152. Infanteriregiment (fransk) og netop samme Dag som vi, er der 2000 Soldater fra dette Regiment paa Bjerget og disse hilser alle med præsenteret Gevær foran Mindesmærket. Fra dette Punkt har vi en glimrende Udsigt over store Strækninger af Elsas, og jeg forstaar godt, det har været Tyskland meget om at gøre at fastholde dette Punkt, da Modparten ellers rigtig kunde bombardere og observere herfra. Fra Monumentet, hvor det lille Kors ogsaa findes, gaar vi over til det store Kors. Der fører en Sti derover og langs den ser man Ruinerne af Skyttegrave, Skyttehuller og Beredskabsrum. Fra det store Kors kan vi se over til en Skraaning, hvor der findes en Mængde Kors, og paa Bakkens Top er en stor Stenkiste med Kobberlaag og under denne hviler i en Grav, der er hugget ind i Klippen, en ukendt Soldat. Rummet er saa stort, at der kan være over 100 Mennesker dernede paa en Gang. Paa hver af Korsene staar Navnet paa en Soldat, der er faldet paa Hartmanns Willerkop. Der har netop i Aar været stor Brand paa den ene Side af Bjerget, saa det ser ud til at være nogenlunde farbart fra Krigergravene til det lille Kors, og paa denne Strækning ser det ud som om Slagmarken nylig er forladt, enkelte Steder har man svært ved at komme frem for Piggetraaden nu, og hvordan har det saa ikke været at gaa frem her i Kugleregn? Overalt er der Skyttegrave og Forbindelsesgang, Granatstumper, Projektiler, Patroner, Dele af Gasmasker, Feltflasker, Kogekedler, der er gennemhullede af Projektiler, Geværpiber og Haandgranater, der ikke er eksploderet, i det hele taget Masser af Ting, som vidner om, at her har det gaaet los, et Pan-sertaarn eller Observationsstade, der lige er saa stort, at der kan staa en Mand indeni, bærer Mærker af at være truffet af en Mængde Geværprojektiler; Skytte-

gravene er flere Steder bygget med Sprængtraverser, disse forhindrer en enkelt Granat i at ødelægge mere end et Skyttehuls Soldater. Jeg prøver at sammenligne Terrainet her med det, jeg har lært som Soldat, og kan mange Steder se, hvilket der ved Krigens Slutning har været franske og hvilke der har være tyske Skyttegrave, men det hele er som en Labyrinth, og ofte har Soldaterne ogsaa været saa tæt paa hverandre, saa de kunde kaste Haandgranater i hinandens Skyttegrave. Man skulde ikke tro, at man 16 Aar efter Krigens Slutning kan faa et saa interessant og grusomt Indtryk af Krigens Rædsler. Jeg kan ikke beskrive hvilken Følelse man har, men man bliver underlig uhyggelig til Mode, naar man gaar over Skuepladsen for saa blodige Begivenheder. Vi har i Elsas bestemt os til at cykle til Verdun, den By, hvor der er faldet flest Soldater ved. Ruten vi lægger er ca. 600 km frem og tilbage, og vi beregner 4 Dage til Turen. En Grænsegendarm, der bor i samme Hus som os, paastaar, at det er umuligt at gøre Turen saa hurtigt, men vi har da Lov til at prøve. Da vi er klar over, at vi skal over Vogeserne, begynder vi, da vi nærmer os dem, at spejde efter et lavt Sted, men for os at se, er Bjergkæden lige høj saa langt Øjet rækker, men snart opdager vi, at vi maa ind i Smaadalene, og herfra gaar Vejene med mange Sving op ad mod et lavt Sted, som vi dog ikke kan se før vi er ved det, det er paa Turen opad „Bakken“ blevet Regnvej, men det mærkes ikke, vi holder os godt varme, enten ved at gaa eller ogsaa ved at træde godt til paa Pedalerne. Da vi naar det højeste Punkt paa Vejen, regner vi med at nu skal vi til at have det godt ned ad „Bakken“, men det blev slet ikke saa morsomt. Regnen falder stadig og Modvind har vi, saa vi kommer rigtig godt til at fryse, da vi har Fart paa

nedad. Da vi kommer ned, tager vi ind paa en Kro og prøver at faa lidt Varme i Kroppen og Fingrene, men her er vi pludselig kommet til Egne, hvor de kun kan tale fransk, saa nogen flydende Samtale faar vi ikke ud af det, da vi ikke kan et Ord af dette Sprog. Da vi bestemmer os til at spise her, tager jeg længere ned i Byen for at købe Brød, men jeg kan ingen Brød-Butikker se, saa gaar jeg ind i en Forretning og forlanger „Brot“, men jeg kan ingen „Brot“ købe, altsaa maa jeg gaa igen, næste Butik gaar det lige saadan. Nr. tre Forretning ser meget bedre ud; ved at kigge ind af Vinduet ser jeg, at her haves Brød, jeg gaar ind og forlanger det, men Damen ryster paa Hovedet, jeg peger paa et Brød, men det har samme Virkning. Nu kommer der en Dame ind ad Butiksdøren, hun gaar straks hen og tager et Brød, lægger paa Disken, betaler, tager Brødet med sig og gaar; naa, naa, tænkte jeg, det er saadan, det foregaar, altsaa tager jeg et Brød fra Hylden lægger paa Disken og tager min Pung frem og vil betale, men Kvinden tager ganske rolig og lægger det paa Plads igen og gaar hen og lukker Døren op og peger i Retning af, hvor der findes en Bager, og nu gaar jeg kun forgæves nok en Gang, i femte Forretning kan jeg købe Brød. Jeg fik senere at vide, at den Bagerforretning jeg var i, kun havde Brød, der var bestilt og ikke eet mere.

Om Natten sover vi paa en Tømmerplads, vi løfter vore Cykler op til os, og jeg finder en Tørvekurv med noget Græs, det tager jeg af, jeg kan nemlig godt lide at ligge lidt blødt. Næste Eftermiddag naar vi Verdun. Byen ser ud til at være ganske ny men ikke særlig stor, vi ser Museet, hvor der findes alle Slags Vaaben og Uniformer, der har været brugt i Krigens, det var ganske interessant at se de forskellige Slags Vaa-

ben, forskellige Projektiler, Mortergranater, flad og Krumbaneskyts, der var endvidere Tavler med Situationsmeldinger, Skitser over Hærens Front ved Verdun paa forskellige Datoer, men noget virkeligt Indtryk af Krigen faar man ikke paa et Museum.

Vi var ved en ukendt Soldats Grav i Byen, det kostede ellers Penge at faa den at se, men „Billetmanden“ var falden i en dyb, men ikke støjfri Søvn, saa vi kunde uden Fare passere.

Paa et Kort ved en Taxaplads ser vi de forskellige Monumenter, der er rejst udenfor Byen, vi bestemmer os til at tage ud til det største, det ligger ca. 10 km fra Byen, der er her ikke ret bebygget langs Vejen derud, et Sted ser man en tidligere Landsby, nu er det kun Ruiner, et Taarn, formodentlig Vandtaarn, der er bygget af Jernbeton, staar endnu, men det kan ikke mere holde Vand; thi det er gennenhullet fra alle Sider, saa det mere ligner en Si. Hullerne er dog noget uregelmæssige, nogle paa Størrelse med Hullet til et Kakkelvsnør, andre kunde der godt køres en Trillebør igennem. Her findes ingen gamle Træer, der rager op over den nye Skov som der gjorde, hvor Krigen knapt havde været saa haard. Nu kommer vi pludselig op over et Bakketerrain og vi ser ca. 1½ km fra os et mægtigt Bygningsværk og foran dette en Mængde Kors og nogle Plader; Kors og Plader staar i lige Rækker paa begge Maader, og der fører en bred asfalteret Vej udenom den store Gravplads. Foran hver Plade og Kors er der plantet en lyserød Rose, saa det tager sig smukt ud alle disse hvide Kors med røde Roser foran og den mægtige graa Bygning bagved. — Og her er stille. — Saa langt Øjet kan se, er der ikke andet end Ukrudt, ingen Mennesker, ingen Bygninger, ingen Træer, kun nogle enkelte Buske og ellers

Ukrudt. Enkelte Steder er der rejst en Gravsten af Private paa en lille ryddet Plads mellem Ukrudtet. Dette Syn er langt over vore Forventninger af Slagmarken ved Verdun. Nu glemmes Strabadserne. vi har haft, men Terrainet omkring Verdun er ogsaa noget af det, der har betaget mig mest paa Turen. Min Kammerat, som var blevet træt og ellers ikke vilde med de sidste 10 km til dette Monument, sagde ogsaa, da han saa det: „Det var godt du fik mig slæbt med alligevel“. Vi gaar om bag ved det mægtige Mindesmærke. Her kan vi se ind ad nogle Vinduer til nogle Rum, der er under hele Bygningen, og i saa godt som alle Rummene er der Menneskeknogler. I nogle af Rummene er der Hovedskaller i Stabler, og i andre er der Knogler af Arme, Ben og smaa Stykker af begge Slags, noget der endnu ikke er sorteret eller ikke kan stables, der er mange Ben, men foran kan der ogsaa tælles 6400 Kors og Plader. Jeg tænker ogsaa I kan forstaa, det kan give et dybt og sørgeligt Indtryk paa selv en ikke Antimilitarist. Vi lægger os til at sove i en Understand ca. 1 km fra denne Plads, og nu sænker Natten sig ganske roligt over Terrainet. Efter at Ernst har lagt sig til at sove, skriver jeg i min Dagbog, og da jeg ikke kan se længere, gaar jeg igen udenfor og betragter Omgivelserne. Dette Billede, jeg her har faaet, kan jeg, om jeg bliver nok saa gammel og ser nok saa meget, sikkert aldrig glemme. Allerede Tres km før vi naaede Verdun saa vi Slagmarker, her voksede heller ikke andet end nogle Brombærbuske og Ukrudt, men Skyttegrave var der overalt, og Rester af Krigsmateriel kunde der ogsaa findes.

Næste Formiddag sov vi til Kl. 9, da det var Regnvejrr og vi kunde uden Tilladelse blive i vort Logi; men saa gik Turen ogsaa for en god Medvind over Strass-

burg tilbage til vor Opholdssted, som vi naaede til den Tid vi havde beregnet.

Fra Frankrig tog vi ind til Svejts ved Basel, og 16 km fra Basel, bor min Farbror i Rhinlandet. Herfra tog vi nogle mindre Ture i Omegnen, samt en Seksdagstur langs den tysk-svejsiske Grænse over Schafhausen, Konstanz, med Skib over Bodensø til Friderikshafen, Zeppelinernes By.

Vore Ture i Svejts vil jeg ikke beskrive.

Paa vor Tur hjemad, opdagede vi Dagen efter vi havde besøgt Lidden, at alle Svejtserne ikke var lige flinke. Vi var sammen med en svejtsisk Gartner gaaet i Ly for en Byge, der varede mere end et Døgn, for at lappe min Forring, og min Kammerat, der var gaaet en Tur udenom Hytten som vi befandt os ved, var paa Vej ned til Byen, der laa ca. 1 km derfra, kom nu hurtigt tilbage og lige bag efter ham kom Ejeren af Hytten, en rigtig arrig Bonde, han havde fra sit Hus, der laa paa en anden Skraaning, set, at vi var gaaet om bagved hans iøvrigt ret gode Kohus og „Høslyde“ og troede nu, vi vilde bryde ind. Bonden svang en Hakke over Hovedet og raabte og skældte os ud for Tyve, der vilde ødelægge hans Hus, og meget andet godt, og han vilde hente Politiet og hvad andet Vrøvl han kunde sige; men man skal ikke lade sig forbløffe tænkte jeg, saa jeg saa roligt op fra mit Arbejde og sagde: „Sprechen Sie, bitte, langsam, ich verstehe nicht gut Deutsch.“ Dette gjorde ogsaa større Virkning paa Bonden end jeg havde regnet med, thi nu stillede han Hakken ind til Siden og stod og gloede dumt paa os, men han stod alligevel og holdt Øje med os, til vi forsvandt.

Fra Svejts fulgte vi Inn til Insbruch, en herlig Tur. Hele Vejen havde vi sneklædte Fjelde paa begge Sider, der er aldrig Tale om, vi kører forkert paa saadan

en Tur, da der kun er den samme Dal at følge. Da vi kørte ind i Inndalen, sagde vi ogsaa, at nu kunde Rhinen med sin Skønhed godt pakke sammen, for dette overgik langt, hvad vi havde set ved Rhinen.

Men alt har en Ende saa vi cyklede over Alperne til Oberammergau, hvor vi saa Passionsspillene, der gjorde et dybt Indtryk paa os, videre gennem München, Berlin, over Warnemünde og Gedser, og saa var vi jo saa godt som hjemme.

Vi har haft en Tur, som ikke kan beskrives saa godt og interessant, som den burde.

Tag jer en Ferie, mens I er unge og ikke er bundet til et eller andet, vi hører aldrig nogen, der har rejst meget, sige, at det har været for dyrt eller paa anden Maade har fortrudt det. Nu er jeg Købmand i Vigerslev paa Nordfyn og jeg kan daarligt forlade Butikken en halv Dag, men maaske skal jeg en Gang naa saa vidt, at jeg kan rejse en Tur igen, sker det ikke, da kan jeg kun glædes ved, at jeg dog en Gang har set mig lidt om.

Vagn Nielsen.

---

*En rigtig glædelig Jul og et godt Nytaar
ønskes eder alle.*

Dorothea og Peter Birkelund.

INDTRYK FRA SYDTYSKLAND

EKSTRATOGET fra München drøner ned gennem Sydtyskland. Det buldrer hen over Smaastationernes Sporskifter; det tænker ikke paa at standse ved nogle af dem; det ved, at alle dets Passagerer har det samme Maal. Vejen er saa jævn, og Lokomotivet har saa mange Hestekræfter, derfor farer det fremad, trækken- de sin lange Hale af overfyldte Waggoner efter sig gennem et Landskab, der minder meget om et dansk Landskab, svagt bølget Terræn med mange Bøgeskove, hvor imellem større og mindre Søer blinker frem.

Endelig standser Toget ved en Krydsningsstation — otte Minutters Ophold, — Lokomotivet skal have Vand fyldt paa, — og saa farer vi videre i samme Fart — men kun et Øjeblik. Landskabet har efterhaanden skiftet Karakter; vi er naaet til Foden af Tyroleralperne, nu ligner det saa sandelig ikke mere Danmark. Lokomotivet sløjer af paa Farten, puster og stønner, som det anstregte sig vældigt, — men stadig langsommere gaar det. „Ja, ja, det kunde man jo nok tænke, naar det bryder saadan paa fra Begyndelsen, saa bliver det træt og kan ikke holde Farten til sidst, — siger en ældre Kone. Men vi opdager snart, at Grunden til den langsommere Kørsel er, at det gaar stærkt opad — ja, paa en Strækning endda saa stærkt, at vort ellers saa overmodige Lokomotiv helt opgiver Ævret, og der maa et Hjælpe-lokomotiv til at skyde bagpaa.

Omsider er Maalet naaet. Toget holder, — alle stiger ud. Vi er kommen til en lille By, der ligger lige ved Foden af nogle meget stejle Bjerge. De mange rejsende myldrer henad Perronen. Man hører mange forskellige Tungemaal: Engelsk, Fransk, Italiensk, Spansk, Dansk og naturligvis Tysk. Som paa enhver større Banegaard kommer en hel Sværm Dragere os i Møde, men disse ser

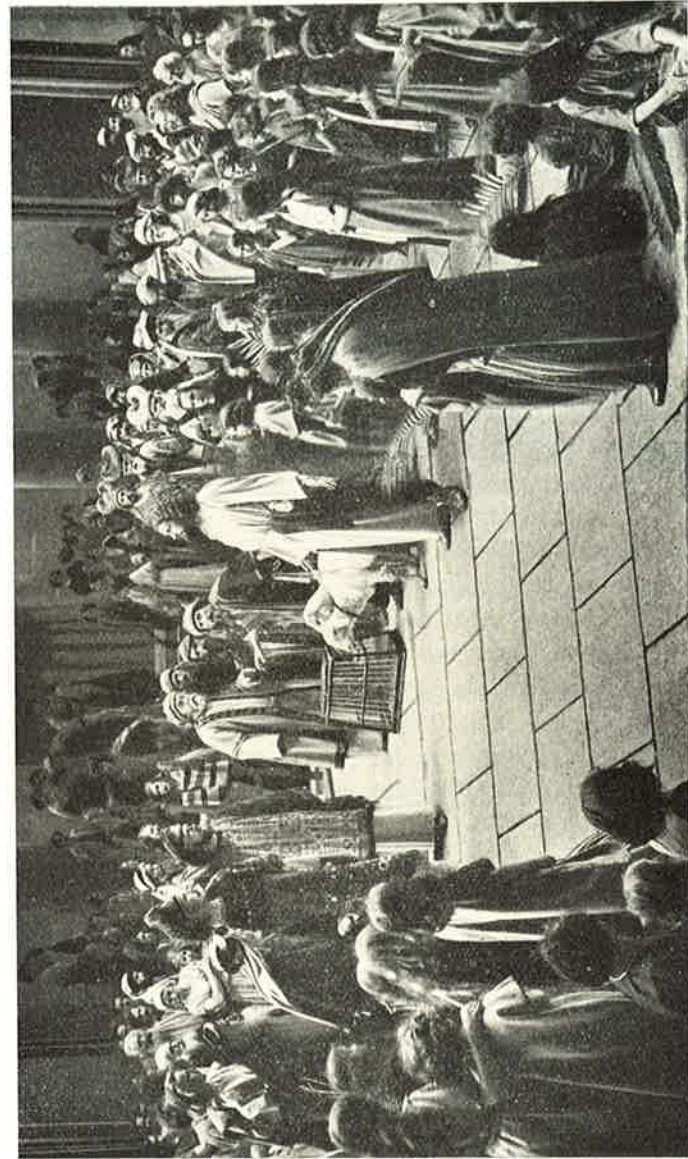
ikke ud, som agtværdige Dragere ellers ser ud. Med korte Skindbukser, broderede Seler, Hat med Fjer i og et stort Fuldskæg og Haar, der naar helt ned til Skulderen, trækker de af med deres smaa Vogne belæssede med Kufferter.

Strømmen af Mennesker bevæger sig hen imod de elegante Hoteller. Sportstrænede Englændere, sminkede Pariserinder og selvbevidste Amerikanere passerer forbi. Det er en Elegance, som man ellers kunde tænke sig fandtes ved Rivieraen, — man forstaar ikke, at man færdes i en lille sydtysk By med smalle Gader og gamle Huse dog med mange smaa Forretninger — og Hoteller og Pensioner overalt.

Helt uden for Byen med Udsigt til Bjerge og Marker ligger „Schützenhaus“ med Jugendherberge. Ogsaa her vimler det med Mennesker, men det er en anden Type. Unge Vandrefugle af alle Nationaliteter, solbrændte, snavsede, som man bliver det efter en lang Cykle- eller Marchtur, friske og humørfyldte. Her er naturligvis overfyldt, og Herbergsmutter har ikke et roligt Øjeblik, ustandselig kommer nye, som skal have Plads. Inde i Restauranten er der ved 7-Tiden ganske fyldt. Mange sidder med et Brød og en Pølse eller en Marmelade- daase foran sig og køber dertil en halv eller en hel Øl. Andre faar en stor Tallerken dampende Suppe for 27 Pf. incl. Drikkepenge. Her er Folkeliv at se: En Tyroler med korte Skindbukser, Strømper paa det midterste Stykke af Læggen, store, sømbeslaaede Støvler, grøn Vest og grøn Hat med en Fjer i — og ved samme Bord en katolsk Præst i sin ærværdige sorte Frakke ved Siden af en ung Nazist i sin brune Skjorte med Hagekors- bindet om Armen. Ind myldrer en nationalsocialistisk Frauenvereinigung. Det er mest ældre Koner, Bønder- koner, Haandværkerkoner, Arbejderkoner — alle fra

Landsbyer — alle umaadeligt tarveligt klædt — alle med et lille Hagekorsmærke. De snakker, ler og er meget oprømte og haler haardkogte Æg indpakkede i Avispapir op af Lommen, spiser og drikker Øl i Litervis dertil. Det er tydeligt, at det er en Oplevelse for dem at komme hjemmefra. — Ja, der er Forskel paa dette Selskab og det paa de oplyste Hoteller, hvor Honoratiores fra mange Lande findes — og dog er Aarsagen til alles Ophold i den lille sydtyske By den samme. Byen er nemlig Oberammergau, og Aarsagen er Passionsspillene.

I Aaret 1631 herskede der Pest i Sydtyskland — længe gik Oberammergau fri, men i 1633 bragte en Mand Sygdommen til Byen. I Fortvivlelse over den frygtelige Sygdom, der herskede i Byen, traadte Sognets og Menighedens Ledelse sammen og aflagde det Løfte, at opføre Passionstragedien hvert tiende Aar. Og der fortælles, at fra det Øjeblik af er ingen Mennesker i Oberammergau døde af Pesten — til Trods for, at flere var haardt angrebne. Aaret efter, altsaa 1634, opførte de saa Passionsspillene første Gang og har opført dem hvert tiende Aar gennem 300 Aar. I Aar 1934 var det Jubilæumsspil. Meningen med Spillene er at virke missionerende, og at de faar Lykke til det, er der ingen Tvivl om nu, hvor Mennesker fra alle Verdens Lande strømmer til for at se og høre Passionsspillene. Alle, der medvirker, er Mennesker, der er født og opvokset i Oberammergau. Der kan ingen professionelle Skuespillere antages. Ogsaa det store Kor og Orkesteret er Oberammergauere. Og ingen af dem, der medvirker ved Spillene, betjener sig af noget som Sminke og Parykker. Nej, de lader deres Haar og Skæg vokse, saa de faar et Udseende, der passer til Jødernes paa Christi Tid. — Derfor gik Dragerne, vi saa paa Banegaarden, med langt Haar og Skæg. Ialt medvirker der ved Spillene ca. 1500,

Scene fra Passionsskuespillene i Oberammergau: Tempelrensningen.

mange Gange er der 3—400 Mennesker paa Scenen paa en Gang.

Søndag Morgen lidt før Kl. 8 bevæger den store Menneskemængde sig hen imod Passionsteateret. Det er en stor Hal med Siddepladser tilca. 7000 Mennesker., Tilskuerpladsen er overbygget, men den store Scene har ingen Tag, hvorfor Solen skinner ned paa den, og vi ser Himlen og Bjergene i Baggrunden. Kl. 8,15 pr. begynder Spillene, da er alle Siddepladser og desforuden alle Staa-pladser paa Side- og Midtergang optagne. Og efter Prolog og Korsang følger Indtoget i Jerusalem, og saa følger hele Lidelseshistorien afbrudt af Korsang, Prologer og Tableauer fra det gamle Testamente. Spillene varer til Kl. 11½, saa er der Middagspause til Kl. 1½, og saa fortsætter de til Kl. 6. Det vil tage for megen Plads at beskrive Spillene udførligt, jeg vil nøjes med at fortælle et Par Indtryk.

Man kan mene, at der kan være noget utiltalende ved Passionsspil. Christi Lidelseshistorie skal man ikke spille Komædie med. Men overværer man Spillene i Oberammergau, faar man absolut ikke Følelsen af at være i Teateret. Nej, man bliver grebet af det lige med det samme — og det, som før har været Bibelshistorie for en, bliver nu til Virkelighed, en Virkelighed, man har Følelsen af selv at leve med i. Man kommer til at forstaa alle de forskellige Mennesker, der levede dengang, — og man maa beskæmmet indrømme for sig selv, at egentlig er vi Mennesker i vor Tid ikke kommen videre. I mange af os bryder den Tanke frem: „Hvorfor viser han dog ikke sin Magt, naar han dog saa let kunde, i Stedet for at staa der og modtage al den Spot og Haan?“ —

Jeg er bleven spurgt, om det ikke var svært at se Korsfæstelsen, — og jeg maa svare, at det ikke var det sværeste. Nej, det, der gjorde stærkest Indtryk paa mig,

var at se Christus staa der lige mild, lige taalmodig og tage mod Slag, Puf, Spydigheder og Drillerier — og saa dog med den Bevidsthed, at han kunde faa dem alle til at holde inde, — hvis han blot vilde. Den Lidelse, det har været at se hele Folket vende Ryggen til og med uberettiget Harme raabe: „Korsfæst ham!“ — den synes mig større og tungere at bære end de legemlige Smerter, der var forbundet med Korsfæstelsen.

Spillene, der sluttede med et Billede af Opstandelsen og Forherligelsen, havde virkelig paa en meget fin og gribende Maade givet os alle Stof til Eftertanke. Jeg er, som jeg sagde før, ikke i Tvivl om, at Oberammergaunerne virkelig faar Lykke til at virke missionerende.

Og om Aftenen ser man igen et Eksempel paa Folks forskellige Smag og Vaner. Nogle gaar til Messe i den katolske Kirke, nogle gaar ind i Byens eneste Biograf og ser Tonefilmen „Flammende Hjerter“, — og andre gaar uden for Byen og ser Solnedgangen mellem Bjergene, mens de forsøger at samle lidt af Dagens Indtryk.

Mandag Morgen ruller Ekstratoget igen bort fra Oberammergau, det sidste, vi ser, er Bjerget Kofel, der med sit mægtige Trækors paa Toppen hæver sig over Byen.

Lidden Højlund.

„FLYVEGRILLER“.

EN Søndag Eftermiddag i August havde jeg vovet mig ud i Kastrup Lufthavn paa Amager. Jeg vilse se lidt paa Livet derude. Jeg havde læst saa meget om de mægtige Teknikens Vidundere, som skulde lande her, aflevere deres Post og Passagerer, for derefter at fare videre paa deres Ruter ud over Europa.

De første Repræsentanter for denne Menneskenes Triumf over Elementerne, som Flyvningen er, mødte jeg i Form af to Militærmaskiner, der stod udenfor en Hangar, lige før jeg naaede Flyvestationen. De lignede et Par forkølede Soldater, der stod paa Vagt, idet de havde Presseninger om Motoren og Vanter paa Propellen, og da det lige havde regnet og dryppede fra Planerne, kunde min Fantasi straks begynde at arbejde, og jeg spekulerede over, om Flyvemaskiner kunde faa Influenza. Jeg gik videre, medens jeg i Tankerne ordinerede varme Drikke til de to Luftkrigere, da jeg i det samme fik Øje paa en mægtig rød- og hvidstribet Kaffepose, der var hængt til Tørring paa en lang Stang. — Hm! — Jeg blev dog hurtigt kaldt tilbage til Virkeligheden, for nu kom der en af de danske Fokkere, der skulde lande. Den slog et Slag ud over Øresund og pilede derefter lige ned mod Kaffeposen, strøg næsten hen over den paa langs og rullede derefter hen over Grønsværet. Nu gik der et Lys op for mig! Kaffeposen blev brugt til at angive Vindens Retning, og da en Flyvemaskine altid skal starte og lande imod Vinden, var det jo klart, at man beregnede Landingslinien ved at flyve hen over Posen.

Da jeg kom helt hen til Pladsen, spurgte en Mand mig, om jeg ikke havde Lyst til at se nærmere paa Sagerne, og det lod jeg mig ikke sige to Gange.

Foran Administrationsbygningen holdt den store 3-Motors Fokker, der lige er blevet bygget paa Orlogsværftet. Den skulde lige en lille Svip til Malmø. Det var en ordentlig Kammerat. Der kommer Føreren, sagde min Sidemand. Jeg drejede Hovedet i den angivne Retning og stirrede forbløffet. Jeg havde ventet at se en læderklædt stout Skikkelse med Hjælm og Brillor, Pelskrave, Handsker og en Faldskærm daskende paa Halen, — men i Stedet saa jeg en lille, spinkel og temmelig ung Mand

med Tennissko, hvide Flonelsbenklæder, blaa Jakke med blanke Knapper og med Sejlsportskasket paa Hovedet. Han kom ganske roligt med den ene Haand i Bukselommen, ganske som skulde han ud at spadserere sig en lille Søndagstur. Han vekslede smilende et Par Ord med Mechanikerne, der vimsede rundt om Luftkæmpen, saa lidt paa Maskinen og forsvandt saa op i Førerrummet med de store Ruder foran i Maskinen. Motorerne fik Gas, og der fremkom en Storm bag Maskinen, som vilde have revet mig omkuld, hvis jeg ikke havde krummet mig sammen og havde sat Fødderne haardt i Jorden. Saa blev Klodserne revet bort fra Hjulene, og Maskinen kørte et lille Stykke frem, hvorefter den svang sig i Luften som en Stork og var snart langt ude over Øresund.

Vi gik derefter hen i en af de store Hangarer, hvor Sportsflyvemaskinerne stod. Her var 6 dejlige smaa Maskiner, som alle tilhørte Privatfolk. Først en lille grøn De Havilland Moth, en dejlig 2-Personers Maskine. Den havde fra ny kostet ca. 18.000 Kr. Det er en dyr Luksus, men i Drift er den meget billigere end et Automobil. Man kan godt faa en brugt Maskine for 8.000 Kr. og endda være godt flyvend, hvis man da ikke vil flyve over Atlanterhavet med den. Jeg var henne og se nærmere paa Maskinerne, kiggede ned i Sæderne og prøvede at flytte lidt med Styrepinden. Straks slog Maskinen med Halen eller viftede med Balanceklapperne. Henne i et Hjørne af den store Hangar stod en lille bitte rød Maskine, en „Pussy Moth“; Motoren var taget ud og Propellen var borte, den var ved at blive efterset. Det var Michael Hansens nu saa berømte Australiens-Maskine. Den var ikke større, end at jeg kunde naa op og lægge Haanden paa dens højeste Punkt.

At tænke sig: Flyve fra England til Australien i en Maskine, der med Lethed kunde staa i en almindelig

Skolestue! Jeg strøg hen over dens Vinger, medens jeg tænkte paa den lange Rejse, den skulde ud paa. Maaske skulde den styrte ned og knuses i Indiens Urskove, eller maaske skulde den gaa til Bunds i det hajfyldte Stillehav. Vilde denne lille Fugl mon nogen Sinde naa at sætte sine smaa Hjul paa den australske Jord?

Den Gang stod det hen i det uvisse; men nu ved ethvert Barn, at Turen blev klaret med Glans. En Flyver fortalte mig, at disse smaa Maskiner var saa lette i Luften, at man kunde faa dem til at dreje rundt blot ved at række Armen ud og sætte Haandfladen mod Flyveretningen.

Jeg gik atter ud paa Flyvepladsen og saa misundelig paa en Flyver, der boltrede sig højt oppe i Luften. — Ja, der er da ogsaa nogle Mennesker, der altid oplever noget spændende og interessant, medens en anden en — — av for Søren! — Jeg befandt mig pludselig siddende foran en hvidmalet Stolpe, og jeg havde en mægtig Bule i Panden. Jeg gloede fortrædeligt op ad Stolpen, til mit Blik fangedes af et Skilt: „Rundflyvning 8 Kr.“ — — — Op at flyve! — 8 Kr. — Falde ned og slaa sig ihjel! — Kun 8 Kr. — Hvad mon de vilde sige derhjemme? Tankerne svirrede rund i mit Hovede, indtil jeg med et „Bæv — Kagekone!“ resolut rejste mig op, gik ind og købte mig en Billet, stod en halv Time i Kø blandt en Masse nervøse Mennesker og befandt mig saa foran den store Fokker, der skulde føre os op i Æteren. Den store Maskine snurrede sindigt Propellen rundt. Det forekom mig, at Ventilene i Motoren klappede fælt. Sæt nu, at Motoren gik i Staa, medens vi var ude over Sundet, og jeg havde ingen Badedragt med! (Jeg blev senere klar over, at naar Motoren gik for fuldt Drøn, var der sandelig ikke noget, der klappede!) — Sludder, har man sagt A, maa man ogsaa sige B. Har man købt

Billet, skal man ogsaa op at flyve! Jeg skyndte mig op i Kabinen og satte mig i Sædet lige bag Føreren, hvis Ryg jeg kunde se gennem den lille Rude i Døren ud til Førerrummet, der var fyldt med Rat, Haandtag og Pedaler, samt et Utal af Manometre og andre Maaleinstrumenter. I Kabinen var der Plads til 10 Personer, og de øvrige Passagerer indfandt sig hurtigt. Saa blev Døren lukket forsvarligt, Motoren buldrede desperat, og vi rullede hen over Grønsværet for at komme i Startstilling. Vi fik travlt med at spænde Sikkerhedsremmene om os — nu var det Alvor! Maskinen for frem med en vanvittig Fart og løftede Halen op i vandret Stilling. Jeg stirrede paa det ene Hjul, som rasede rundt under os og opdagede pludselig, at det ikke mere rørte ved Jorden — vi fløj! Maskinens Bevægelser blev rolige, det var, som vi stod stille i Luften. Jeg kiggede ned, men kunde intet se andet end Grønsværet, da den mægtige Vinge spærrede Udsigten, og nu begyndte Grønsværet dernede at opføre sig paa en højst besynderlig Maade. Det vippede op og ned i alle Retninger. Jeg blev lidt daarlig tilpas, men var straks efter klar over, at det bare var Maskinen, der ikke rigtigt kunde finde Balancen. Den drejede sig langsomt og pegede med venstre Vingespids lige mod Jorden. Maskinen stod næsten stille i Luften — jeg tænkte lidt paa, at hvis dette her endte med en Sideglidning, saa blev vi lige til at rive sammen med en Rive dernede paa Jorden. Det var godt, at vi var spændt fast, for ellers havde vi alle 10 sikkert ligget og rodet rundt mellem hinanden her i den lille Kabine. Da Maskinen atter var paa ret Køl, kunde vi rigtig nyde Udsigten. Dybt under os laa Sundet, blaat og solbeskinnet — man kunde flere Steder se Havbunden ganske tydeligt. De store Dampere, der sejlede ud og ind af Havnen, var for os som Tændstikæsker, der langsomt

gled fremad, dragende en lang Kølvaandsstribe efter sig. Bilerne nede i Gaderne var som smaa Skarnbasser, der for omkring mellem nogle endnu mindre og lidt lang-sommere Væsener — Menneskene. De stakkels smaa Væsener; hvis vi nu faldt ned i deres lille Legetøjsby? Mange vilde knuses eller blive saarede — men vi? Ja, det forunderlige ved det hele er, at vi føler os større og stærkere end alt det dernede — Tanken om en Nedstyrtning, der selvfølgelig vilde gaa mere ud over os end Menneskene dernede paa Jorden, ligger saa umaadelig fjernt. Alt, hvad vi ser dernede, er jo saa skrøbeligt og smaat i vore Øjne. Ja, jeg følte ligefrem et Stik i Hjer-tet ved Tanken om, at vi snart skulde derned igen. Dog, jeg skulde opleve lidt endnu, inden Turen var forbi. Jeg havde ved Siden af min Plads bemærket en Papirs-
pose, der hang saaledes, at man bekvemt kunde faa fat i den. Den var for Luftsyge. Hvis man følte Trang til at ofre, kunde man bare holde den for Munden og efter Brugen diskret sætte den ned ved Siden af sin Plads. — Da vi nu skulde tilbage til Amager, styrtede Maski-
nen pludselig 50 m ned og fortsatte derefter uanfægtet sin Kurs, lidt senere faldt vi igen, blot meget voldsom-
mere. Det var rart med Remmene om Maven, for ellers er jeg bange for, at vi havde slaaet Hovedet mod Loftet. Saa var der en bag mig, der sagde: „Aa!“ Jeg vendte mig om og saa en ung Pige sidde krampagtig forover-
bøjet og med Hænderne knuget ind mod Maven. Mave-
pine! Det var altsaa en af Følgerne af at komme ind i et af de lufttomme Rum, der kan findes heroppe i Æteren. Snart efter begyndte vi at nærme os Jorden. Vi strøg tilsidst lige hen over Tagene paa Villaerne ude paa Amager, og lidt efter stødte vi Hjulene mod Jorden med et mægtigt Bump, saa Støv og Græs føg omkring os. Saa humpede vi et hundrede Meter hen over Pladsen,

indtil Farten var gaaet af Maskinen. Saa fik Motoren Gas igen og vi luntede sindigt hen mod Administrations-
bygningen. Døren aabnedes, og vi var atter ude paa Jor-
den, fyldte af Indtryk, som vi sent vil glemme. Jeg vil anbefale enhver, der har Lejlighed dertil, at tage sig sammen til en Flyvetur — det er en storslaaet Oplevel-
se, spændende, interessant og smukt, særlig Synet af det farverige danske Landskab — og saa Følelsen af et Øjeblik at være højt hævet over denne Verdens Fortræ-
delighed. Her oppe i Luften er der ingen Biler, Cykler eller Lyskurve, som man maa rette sig efter. Man stoler bare paa Maskinen og paa Flyverens Dygtighed, og saa ellers blæse med alt det andet. Prøv en eneste Gang — og I har Flyvegriller for Livstid.

Gnom.

REDAKTØRENS RØST.

S AA fik vi da endelig Aarsskriftet sendt ud. Det var nu lige ved at sætte mig graa Haar i Hovedet, men det gik. Som det ses, er de fleste Skribenter jo af den faste Stab, de nye lader vente paa sig. Mange vil vel blade Hæftet igennem, undrende sig over, at de ikke kan finde et Referat fra Cykle-
turen, men jeg kan berolige dem med, at det er ikke dem, der har set daarligt efter — der er ikke noget. — Hvorfor? — Ja, det gør mig inderlig ondt at skulle skrive det, men min Stilling som Redaktør kræver jo, at jeg skal give klar Besked, saa jeg kan jo lige saa godt springe som krybe i det. — Der fandtes mellem de ca. 50 unge Mennesker, som deltog i Turen, ikke een eneste Person, der kunde skrive en Artikel om de Oplevelser, man havde paa Turen. Kommentaer er i dette Tilfælde overflødige, enhver kan drage sine Slutninger.

Mange vil maaske sige, at man kunde have opfordret Birkelund til at skrive om Turen. — Skulde vi saa ikke hellere stikke Hænderne i Lommerne og lade Birkelund klare det hele, han har jo saa meget alligevel, saa lidt fra eller til har da intet at sige. — Nej, mine Damer og Herrer, ikke saa længe jeg sidder i Redaktørstolen. Naar Birkelund har leveret to store Artikler, saa har han gjort, hvad der kan forlanges. Hvis I ikke selv vil hjælpe med til at trække Læsset, saa maa I finde jer i at faa Løn som fortjent. Basta!

Jeg haaber nu, at det øvrige Stof er af en saadan Art, at det afhjælper Savnet af Artiklen om Cykleturen.

Jeg takker mine trofaste Medarbejdere for deres Indsats i Aar, det er da glædeligt, at der er nogen, der kan og vil skrive, men vi saa jo gerne lidt fra de yngre Aargange — men vi haaber og venter — saa kommer det vel tilsidst — maaske!

Poul Fischer.

NYT FRA GAMLE ELEVER.

Jacob Alfred Nielsen (Aargang 1921—22) er blevet gift.

Vagn Nielsen (Aargang 1924—25 og 1925—26) har købt Købmandsforretning i Vigerslev paa Nordfyn. (Stadig ugift).

Hans Andersen (Aargang 1924—25 og 1925—26) er blevet gift og har købt en Gaard i Gjevninge paa Sjælland.

Jens Rasmussen (Aargang 1928—29) er blevet gift og har faaet et Bryggeri paa Hindsholm.

Inger Hansen (Aargang 1928—29) er blevet gift.

Lærer Olsen er blevet gift og er nu Friskolelærer paa Møen.

JULEFESTEN, SØNDAG D. 30. DECEMBER 1934.

DET er med megen Spænding, vi i Bestyrelsen imødeser den kommende Julefest. Vil den slaa an? Mon der kommer faa eller mange Deltagere?

Vi tog jo rigtignok en rask Beslutning, da Birkelund forelagde Friskolekredsens Ønske om, at Børnienes og Ungdommens Julefest deltes til to Aftener, men var det nu ikke for stor en Mundfuld? Selvfølgelig er det rigtigt, at Pladsen er lille til Juletræs festen, naar vi møder alle og vil være med. Nu vil Forældrene altsaa helst have denne Aften alene med deres Børn — og det er der saamænd ikke noget at sige til. Altsaa, nu maa vi klare Grejerne selv. Her var Lejlighed for Elevforeningen til at tage lidt mere Del i Arbejdet paa Skolen. Inger Buch, Lidden og jeg fik overdraget Hvervet som Arrangører, og vi skal nu forsøge at tage nogle af Byrderne fra Hr. og Fru Birkelunds i Forvejen godt belæssede Skuldre. Hvordan Programmet er, skal jeg ikke røbe, men jeg kan forsikre jer for, at vi lægger alle Kræfter i, saa Aftenen ikke bliver kedelig. Men saa maa I ogsaa hjælpe os ved at møde talrigt op — med godt Humør — den 30. December Kl. 7,30. Skriv det straks op paa Kalenderen, saa Datoen ikke glemmes! Vi haaber, at I ikke lader os i Stikken, men paa den fastsatte Dag strømmer til, saa der bliver Run paa Skolen!

Poul Fischer.

ELEVFORENINGENS GENERALFORSAMLING
DEN 10. JUNI 1934.

AF Beretningen fremgik det, at Aarsskiftet var blevet udgivet som sædvanlig, og at man havde givet 40 Kr. i Understøttelse til en Elev. Da der egentlig ikke staar noget om Understøttelse i Lovene, foresloges det, at man foretog en Lovændring, da det jo er naturligt, at Foreningen af sit Overskud hjælper ubemidlede Elever paa Efterskolen. Beretningen godkendtes enstemmigt.

Regnskabet oplæstes og godkendtes ligeledes enstemmigt.

Man gik derefter over til Behandlingen af Lovændringerne, og det vedtoges at opstille Formaaalsparagrafen saaledes:

Foreningens Formaal er:

1. At vedligeholde Forbindelsen mellem Skolen og Eleverne.
2. At bevare Sammenholdet mellem Eleverne indbyrdes ved Udgivelsen af et Aarsskrift.
3. At undersøtte ubemidlede Elever af Foreningens Overskud.

Bestyrelsen bemyndigedes til at arrangere en Julefest for Elevforeningens Medlemmer. (Se omstaaende).

Ved de efterfølgende Valg blev alt Genvalg.

Poul Fischer.

REGNSKAB
FOR
RINGE EFTERSKOLES ELEVFORENING
1933 — 34.

INDTÆGT

			Kr.	Øre
1933				
Juni	12.	4 Medlemsbidrag à 1.50	6	00
		Bidrag til Dansemusik	22	55
		Kassebeholdning	12	65
Decbr.	22.	Hævet i Gislev Andelskasse	202	70
1934				
Januar	1.	Indbetalt Kontingent	427	70
		Anonymt Bidrag	60	00
Marts	8.	Medlemskontingent	3	00
	10.	Hævet i Ringe Bank	36	73
Ialt ..			769	33

UDGIFT

			Kr.	Øre
1933				
Juni	12.	Bøger, Noder til Komædien v. Elevmødet	7	00
		Materiale til kulørte Lamper	1	48
		Betalt Musik	16	00
Decbr.	21.	Porto	79	28
		Opkrævninger	6	75
		Aarsskriftets Trykning	348	75
1934				
Januar	10.	Indsat i Ringe Bank	121	00
Febr.	6.	— — —	134	35
Marts	10.	Betalt Understøttelse til en Elev	40	00
Ialt ..			754	61
Kassebeholdning			14	72
Ialt ..			769	33

FORMUE

		Kr.	Øre
1.	Indsat i Ringe Bank	218	62
2.	Kassebeholdning	14	72
Ialt ..		233	34

Ovenstaaende Regnskab er oplæst og godkendt paa Generalforsamlingen den 10. Juni 1934.

REGNER JØRGENSEN.

TILGAAEDE MEDLEMMER

November 1933 — November 1934:

- Andersen, Ebba, Jernbanegade 20, Ringe.
— Hans, Strammelse, Landet B., Svendborg.
— Martin Møller, „Ørbækgaard“, Ørbæk.
- Bech, Tora, Palleshave, Ringe.
- Bæk, Hans, Refsvindinge St.
- Fischer, Henning, Rolighedsvej 17, Ringe.
- Fogh, Hilda, Ingerslev Mølle, Tranbjerg.
- Frost, Svend Aage, Espe.
- Hansen, Margrethe Bigaard, „Damgaard“, Pederstrup St.
— Else Marie, Stationsvej, Ørbæk.
— Else, Bøgehoved, Ringe.
— Dagny, Rynkeby, Ringe.
— Erik Rytter, Sdr. Næraa, Aarslev.
— Svend Olav, Herringe, Rudme.
— Thorvald, Sdr. Højrup, Pederstrup.
— Aage, Fjellerup St.
- Henriksen, Christian, „Nordskovslund“, Kølstrup.
— Erik, Sødunge, Ringe.
- Holme, Martha, „Holmegaarden“, Espe.
- Højmark, Ellen, Kirstinebjerg, Aarslev.
- Jensen, Erik, Kølstrup.
- Jørgensen, Marie, Herrested pr. Ørbæk.
— Elisabeth, Vindinge, Lamdrup.
- Kildegaard, Elisabeth, Ryslinge.
- Kragh, Astrid, Mesinge.
- Kristensen, Bodil, „Ærtebjerg“, Dalby.
- Larsen, Ejvind, Bolleskov, Ringe.
— Tage, „Andkærgaard“, Ladby.
- Lindø, Hans Aage, Sdr. Næraa, Aarslev.
- Lysemose, Johannes, Agerup pr. Espe.
- Madsen, Henry, Boltinggaards Skov, Ringe.
- Mikkelsen, Anders, Fraugde pr. Marslev.
- Mortensen, Elly, Jernbanegade 15, Ringe.
- Møller, Martha Sofie, Lunde, Stenstrup.
- Kvistgaard, Laura Petersen, „Sivholm“, Ryslinge.
- Petersen, Esther, Brahetrolleborg Brugsforening, Korinth St.

Rasmussen, Ejnar, Kellerup, Ringe.
— Henry, Husumvej 5, Svendborg.
— Kaj, Ringe.
— Holger, Tranderup, Skelskør.
Rye Aksel, „Ryegaard“, Haastrup St.
Storm, Ingrid, Stormgaarden, Haastrup.
Sørensen, Ingeborg, Bakkely, Espe.
— Poul, Vindinge pr. Lamdrup.
Tange, Poul, Gestelev, Ringe.

HUSK,
at det Søndag den 30. December Kl. 7¹/₂, at I skal
til Julefest i Elevforeningen.

Næste Aars Elevmøde afholdes Søndag den 16. Juni.

Og saa — —

GLÆDELIG JUL!